

Kjønnsblind forsker - Ett skritt frem og tre tilbake

DEBATT:

Av daglig leder Tove Smaadahl og master i sosial- og samfunnspsykologi Lone Alice Johansen, Krisesentersekretariatet

Gjennom den nye handlingsplanen mot vold i nære relasjoner har regjeringen påtatt seg en sentral rolle i arbeidet for å bekjempe vold ved å arbeide for å oppnå et mer rettferdig og likestilt samfunn. Til tross for dette mener voldsforsker Hilde Pape ved Nasjonalt kunnskapssenteret for vold og traumatisk stress (NKVTS) at likestilling ikke nødvendigvis reduserer partnervold (VG, den 16. januar).

NKVTS ble opprettet i 2004, hvor en av oppgavene er å arbeide forebyggende når det gjelder blant annet partnervold. Vi spør her, om det manglende kjønnsperspektivet kunnskapssentret representerer bidrar til å opprettholde motstand og fremme strukturer som motvirker bekjempelse av menns vold mot kvinner og barn?

Når menns vold mot kvinner fortsatt er et stort samfunnsproblem, blir det ubehagelig å diskutere at det er ubalanse mellom i kjønnene i et såkalt likestilt land. Denne uviljen har skapt et behov for alternative forklaringer på menns vold som sammenheng med kultur, sosioøkonomisk bakgrunn, rus og sykdom. Dette gjør at fokuset på menns vold mot kvinner og barn flyttes til å gjelde "de andre", det vil si: "de utenlandske mennene", "menn med rusproblemer" og "de psykisk syke mennene", samtidig kan det ideelle bildet av likestilling bestå. Volden kvinner utsettes for blir på denne måten usynliggjort og bagatellisert.

Påstanden "...i motsetning til mange andre land og kulturer har vold mot kvinner igjen legitimitet i befolkningen", kan skape misforståelser som gir et bilde av menns vold mot kvinner som et marginalt problem i Norge, og som ikke krever noen spesielle ressurser, kompetanse eller likestillingstiltak.

Forskerens kjønnsbliende debattinnlegg fremstår som stikk i strid med internasjonale menneskerettighets konvensjoner - og handlingsplaner Norge har ratifisert og implementert, og blir etter vår oppfatning en velkjent representant for den backlashen man i arbeidet med å bekjempe menns vold mot kvinner stadig møter på. Det vi opplever som problematisk, er at NKVTS, som har et stort ansvar når det gjelder å undervise om vold, bidra til kompetansebygging, drive veiledning og formidling for å forebygge og redusere skader ved vold, er en del av denne backlashen.